

Česko-anglický mluvník Lingea Ing.Miroslav HEROLD, CSc.

Shodou okolností mi spolu s elektronickými slovníky nakladatelství Lingea přistála na stole i kniha Česko-anglický mluvník. Původně jsem o tištěné publikaci nechtěl vůbec psát, máje na paměti ono příslovec: Ševče, drž se kopyta. Po zběžném prolistování mi to však nedalo a udělal jsem pár porovnání s elektronickými slovníky recenzovanými dříve. Zjištění bylo překvapivé: kniha je onou výjimkou z platného pravidla, že elektronické publikace jsou obvykle mnohem obsáhlejší.

Než přistoupím k celkovému hodnocení, jedna hádanka pro rodilé mluvčí angličtiny, či pro kabinové tlumočníky, tlumočící obecné texty: Jak byste přeložili(y) v češtině celkem běžnou frázi = zima se na domě podepsala (zrovna tak se může deštivé počasí podepsat na neúrodě švestek/obilí atp.). Když jsem uviděl EN překlad, spustil jsem všechny A-Č (Č-A) slovníky, které jsem v minulosti recenzoval:

- obě vydání A-Č (Č-A) J.Fronka = omlouvám se za zkrácenou citaci tohoto i následujících zdrojů;
- A-Č (Č-A) Hais-Hodek;
- Č-A Oplatek Software;
- Č-A Langsoft;
- Č-A Ilustrovaný slovník, Fraus;
- Č-A Lingea Lexicon 2002;
- Č-A WinGed 2000;
- Č-A překladové slovníky Prodict.

Rešerše přinesla (ne)očekávaný výsledek – ani jedna z výše uváděných a velmi obsáhlých databází na tuto českou sentenci nedávala přiměřenou odpověď.

Nebudu čtenáře už dále napínat. Řešení = Winter did a job on the house. Potvrzuje nepříliš často přiznávanou skutečnost, že i čeština má svoje idiomy, které jsou do druhého jazyka stěží dobře přeložitelné, pokud není k dispozici obrovský korpus sousloví nebo dokonce celých vět a správně přeložený.

Tento „špek“ bych s jízlivostí servíroval jako testovací text různým mega-agenturám, které se na webu inzerují s mottem = přeložíme cokoli do 160 jazyků. Sklenici vody z vodovodu proti lahvi rumu, že v nadpoloviční většině by EN znění obsahovalo „subscribe to“ nebo „agree to“, což jsou nejčastější odpovědi z výše citovaných a renomovaných zdrojů.

Namísto dalšího rozboru předkládám jako výzvu pár českých úsloví, každodenně slyšených a používaných, s dotazem, jak byste přeložili(y) do angličtiny.

- být za vodou (finančně);
- užil si své;
- ... nabízí se otázka: XXX ...;
- Ohledy jdou stranou.
- ...jdu k němu jen na skok.

Knihy samozřejmě obsahuje vedle těchto jazykových kuriozit velké množství výukového materiálu – předložkové vazby, sousloví se slovesy atp. Tuto podstatnou část využijí a ocení studující.

Hodnocení

Pominu středně pokročilé a začínající studenty, které autoři publikace zmiňují jako cílovou skupinu uživatelů. Jim lze Mluvník skutečně doporučit k častému studiu. Ti nejsou členy JTP = alespoň v to naivně doufám. Tato kniha může, ale - vzhledem ke konečnému rozsahu danému 462 stranami - nemusí dát odpověď svědomitému profesionálnímu překladateli, který se trápí nad určitým v češtině běžným obratem, a není schopen s klasickými slovníky – ať už elektronickými, či tištěnými – přeložit výchozí větu tak, aby s ní byl vnitřně spokojen.

Právě pro tyto svědomité kolegy je Mluvník zdrojem, jenž jim třeba jen párkrát do roka pomůže z bryndy.

A řešení na závěr: tato kniha se zrodila obrácením vybraných partií anglické databáze, respektive jazykového korpusu, který je součástí elektronického slovníku A-Č Lingea Platinum. Odpovědi na výše zmiňované lingvistické hádanky lze v něm snadno najít fulltextem.

Výrobce/poskytl:

LINGEA s.r.o., Palackého 35, Brno,

tel.: 541 233 160,

e-mail: info@lingea.cz,

Web: <http://www.lingea.cz/>

Cena knihy včetně DPH: 199.- Kč.